

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์หลักอรรถศาสตร์ในสุเราะฮ์อซซุหมัร ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และสรุปผลการวิจัยตามลำดับ ซึ่งสามารถสรุปผลได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาความหมาย และความสำคัญของหลักอรรถศาสตร์
2. เพื่อศึกษาความเป็นมาและความสำคัญของสุเราะฮ์อซซุหมัร
3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ หลักอรรถศาสตร์ในสุเราะฮ์อซซุหมัร

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่ามีมีความสำคัญและประโยชน์ดังต่อไปนี้

1. ได้ทราบถึง ความหมายและความสำคัญ เกี่ยวกับหลักอรรถศาสตร์
2. ได้ทราบถึงแนวคิดของอุละมาอ์ต่างๆและแนวทางการอธิบายหลักอรรถศาสตร์
3. ได้ทราบถึงความเป็นมาและความสำคัญของสุเราะฮ์อซซุหมัร
4. ได้ทราบถึงรายละเอียดของหลักอรรถศาสตร์ ในสุเราะฮ์อซซุหมัร
5. สามารถนำข้อมูลจากการวิจัย ครั้งนี้เพื่อประโยชน์ของสังคมมุสลิม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการศึกษาวิจัยเอกสารเชิงพรรณนา(Descriptive Research)

2. แหล่งข้อมูล

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นงานวิจัยเอกสาร (Documentary Research) มาจากแหล่งข้อมูลที่สำคัญ 3 แหล่งที่สำคัญด้วยกันคือ

2.1 เอกสารปฐมภูมิ

1. หนังสือตฟสีร์และอายะฮ์ต่างๆที่เกี่ยวกับหลักอรรถศาสตร์ เช่น ตฟสีร์ อัลกรุอาน อัลอาศิม ของอิบนุกะษีร ตฟสีร์ ญามิอ อัลบะยาน อัน ตะวีลิล อัลกรุอาน ของอิมามอฏเฐาะบารี

2. หนังสือฮะดีษที่ระบุตัวบทฮะดีษเกี่ยวกับหลักอัสเตฮาดจาก กุฎบ 9 เล่ม เช่น เคาะฮียัลบุดคอรียฺ เคาะฮียัมมุสลิม สุนันอบูดาวูด สุนันอัตติรมีซียฺ

2.2 เอกสารตติยภูมิ

1. หนังสืออธิบายอัลกุรอานที่ขยายความอายะฮ์อัลกุรอานที่มีอยู่ในสุเราะฮ์ อัซซุมัร หรืออายะฮ์อื่นๆที่เกี่ยวข้อง เช่น หนังสือฟัตฮ อัลมะญิด

2. หนังสืออธิบายฮะดีษที่อธิบายเกี่ยวกับหลักอัสเตฮาด ทั้ง 3 ประเภทในสุเราะฮ์ อัซซุมัร เช่น หนังสือฟัตฮ อัลบารียฺ

3. หนังสืออัสเตฮาดหรือหนังสืออะกิดะฮ์ต่างๆที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษาหลักอัสเตฮาด ทั้งที่เป็นภาษาอาหรับและภาษาไทย เช่น หนังสือหลักการยึดมั่นของอัสสะละฟุศคอและห์ หนังสือ 99 พระนามของอัลลอฮ์ﷻ

2.3 เอกสารตติยภูมิ

1. หนังสือพจนานุกรมอธิบายศัพท์ภาษาอาหรับที่เป็นภาษาอาหรับ และ ภาษาไทย

2. หนังสือการใช้ศัพท์เทคนิคต่างๆทางวิชาการเช่นด้านอะกิดะฮ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้หลักเกณฑ์และแนวทางการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ศึกษาพระมหาคัมภีร์อัลกุรอานจากฉบับที่มีความหมายภาษาไทย รวบรวม และเรียบเรียงอายะฮ์อัลกุรอานที่เกี่ยวข้องกับหลัก อัสเตฮาด ทั้ง 3 ประเภท อันประกอบด้วย เตฮาด อัรรูบียะฮ์ เตฮาดอัลอูลูอียะฮ์ และเตฮาดอัลอัสมَاء วัศฟีฟาตพอสังเขปเป็นขอบเขตในการศึกษาแต่ละเรื่อง

2. ศึกษาและรวบรวมฮะดีษที่เกี่ยวกับหลักอัสเตฮาด จากหนังสือฮะดีษ ผู้วิจัยจะยึดถือฮะดีษทั้ง 9 เล่ม ที่เป็นที่ยุ้จักและมีชื่อเสียง ได้แก่ เคาะฮียัลบุดคอรียฺ เคาะฮียัมมุสลิม สุนันอบูดาวูด สุนันอัตติรมีซียฺ สุนันอันนะสาอียฺ สุนันอิบนุมาญะฮ์ สุนันอัตติรมียฺ มุวัฏฏะฮ์ของอิมามมาลิก มุสนัดของอิมามอะฮมัด

3. ศึกษาและรวบรวมหนังสืออ้างอิงตำราที่เขียนโดยอุละมาอ์ที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปโดยเฉพาะอุลามาร์อะฮฺล อัสนุนะฮ์ วัอะลญะมาอะฮ์ทั้งมุตะกอดดีมุน (อุละมาอ์ที่มีชีวิตอยู่ในช่วง 300 ปีแรกแห่งฮิจญ์เราะฮ์ศักราช) และอุละมาอ์มุตะอัคคิรูน (อุละมาอ์ที่มีชีวิตอยู่หลังจาก 300 ปีแห่งฮิจญ์เราะฮ์ศักราช) ตลอดจนอุลามาร์ปัจจุบันที่อธิบายเรื่องของ หลักอัสเตฮาดที่สอดคล้องกับแนวทางของสะลัฟ

4. รวบรวมทัศนะอุลามาร์ตีฟสีร์บิลมะอ์ชูรและทัศนะของอุละมาอ์ฮะดีษและอะกิดะฮ์

4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยคือ แบบบันทึกซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลเอกสารและข้อมูลเนื้อหาของแต่ละหัวข้อ

5. การจัดกระทำข้อมูล

เมื่อศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วนำข้อมูลที่ได้มาแยกแยะจัดเก็บเป็นหมวดหมู่ และดำเนินทีละขั้นตอนตามหัวข้อวิจัยที่ได้กล่าวไว้

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะใช้หลักการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์อายุอะลกุรอนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องหลัก อัตเตฮีด ทั้ง 3 ประเภท คือ เตฮีดอัรรูบียะฮฺ เตฮีดอัลอูลูฮียะฮฺ และเตฮีดอัลอัสมาอ์ วัศศิฟาต ที่นำมาใช้เป็นหลักฐานโดยใช้การอธิบายจากหนังสือตัฟซีร์บิลมะอ์ซุรหมายถึงการอธิบายอะลกุรอนโดยการยึดเอาหลักฐานที่ชัดเจนที่สุดในการอธิบาย และจากคำอธิบายของบรรดานักวิชาการด้านตัฟซีร์
2. การวิเคราะห์หะดีษโดยยึดหลักการของมุศฎาะละฮะฮฺชะฮียะฮฺยกเว้นหะดีษในเศาะฮิฮอัลบุคอรี และมุสลิม
3. ผู้วิจัยจะยึดหะดีษเศาะฮิฮและหะสันเป็นหลักสำคัญในการอธิบายเพื่อยืนยันความถูกต้อง ส่วนหะดีษฎะอ์ฟและหะดีษเมาฎูอ์จะไม่ใช่ในการอ้างอิงไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น
4. วิเคราะห์ทัศนะต่างๆของอุละมาอ์โดยใช้หลักเกณฑ์ คือใช้ทัศนะของอุละมาอ์ที่มีเห็นตรงกันหรือ มีเพียงทัศนะเดียวผู้วิจัยจะถือว่าเป็นทัศนะที่ถูกต้องส่วนทัศนะที่แตกต่างหรือขัดแย้งกันจะพิจารณาทัศนะที่ใกล้เคียงกับหลักฐานอัลกุรอนและอัลหะดีษที่สอดคล้องกับสภาพการณ์ของอายะฮฺมากที่สุด

5.1 สรุปผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัยหัวข้อ “การศึกษาวิเคราะห์หลักอัตเตฮีดในสุเราะฮฺอัซซุมัร” ซึ่งผลการศึกษาระบุว่า ผู้วิจัยพบสรุปได้ดังต่อไปนี้

5.1.1 ศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอัตเตฮีด

5.1.1.1 ความหมายของอัตเตฮีด

- 1) เตฮีด คือการทำให้สิ่งหนึ่งนั้นเป็นหนึ่งเดียว หรือการพาดพิงสิ่งหนึ่งในความเป็นเอกะ หมายถึงการทำให้อัลลอฮฺﷻเป็นหนึ่งเดียวที่ไม่มีภาคีในทุกรูปแบบและในทุกสถานการณ์
- 2) เตฮีดคือการให้ความเป็นหนึ่งเดียวกับอัลลอฮฺﷻด้วยกับคุณลักษณะเฉพาะของพระองค์ ไม่ว่าจะด้วยการทำงานต่างๆของพระองค์เอง (อัรรูบียะฮฺ) หรือด้วยการทำงานต่างๆของปวงบ่าวที่กระทำงานต่างๆเพื่อเคารพภักดีต่อพระองค์เพียงผู้เดียว (อัลอูลูฮียะฮฺ) หรือด้วยการศรัทธามั่นว่าอัลลอฮฺﷻทรงมีพระนามอันวิจิตรและคุณลักษณะอันสูงส่งแต่เพียงผู้เดียว (อัลอัสมาอ์ วัศศิฟาต)
- 3) เตฮีดคือการให้ความเป็นหนึ่งเดียวของอัลลอฮฺﷻในการออบาตะฮฺทุกอย่างด้วยความบริสุทธิ์ใจ พร้อมกับยึดมั่นความเป็นหนึ่งเดียวในความเป็นตัวตนของพระองค์ คุณลักษณะของพระองค์และการกระทำต่างๆของพระองค์

จากความหมายของเตฮีดที่กล่าวมาข้างต้นกล่าวคือ การศรัทธาว่าอัลลอฮฺﷻคือผู้ทรงเอกะโดยไม่มีภาคีใดๆร่วมในอำนาจการบริหาร การจัดการของพระองค์ต่อสรรพสิ่งทั้งหมด และไม่มีสิ่งใดเสมอเหมือนคล้ายคลึงกับตัวตนหรือลักษณะของพระองค์อีกทั้งไม่มีสิ่งใดที่คู่ควรหรือเหมาะสมที่จะได้รับการเคารพสักการะในฐานะพระเจ้านอกจากพระองค์พระเจ้าแห่งสากลโลก

5.1.1.2 การแบ่งประเภทของอิตเตาฮีด

1) อุละมาอ์ได้แบ่งประเภทของอิตเตาฮีดออกเป็นสองกลุ่มด้วยกัน กลุ่มแรกได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือเตาฮีดอัลมะอริฟะฮฺ วัลอิชบาต และเตาฮีดอัลญุฎฏะลิบ วัลกอศด หรือเตาฮีดอัลเกอวาลี และเตาฮีดอัลอะมะลียะฮฺ เป็นการแบ่งของอุละมาอ์ สะลัฟมันฮะญี และเป็นทัศนะที่สนับสนุนโดยอิบนุก็อยยิมและอิบนุตัยมียะฮฺ (al-Tamīmī, 1999: 38-39)

ต่อมาอีกกลุ่มที่สอง ได้แบ่งออกเป็น 3 ประเภทตามทัศนะของอุละมาอ์สะลัฟส่วนใหญ่คือ 1. เตาฮีดอรรูบียะฮฺ 2. เตาฮีดอัลอูลูฮียะฮฺ 3. เตาฮีดอัลอัสมาอ์ วัลศิฟาต เป็นทัศนะของอิมามอบูฮะนีฟะฮฺ, อิมามอัชชาฟีอี, อัลกอฎี อิบยูสุบ, อิบนุบัฏฏอฮฺ, อัลอักบรียะฮฺ, อิบนุมันดะฮฺ, อิบนุญะรียะฮฺ, อัลญะบะรี (al-Abbād, 1997: 34-45) และเชคมุหัมมัด บิน อับดุลวะฮฮาบ

2) สาเหตุของการแบ่งประเภทของเตาฮีดที่แตกต่างกัน ในบรรดาอุละมาอ์สะลัฟ เนื่องจากสาเหตุ 2 ประการคือ 1. เกิดจากมุมมองที่แตกต่างกัน 2. เกิดจากการใช้สำนวนที่แตกต่างกัน ถึงแม้บรรดาอุละมาอ์จะแบ่งประเภทของเตาฮีดมีความแตกต่างกัน แต่อยู่ในความหมายเดียวกัน มิได้ขัดแย้งกันแต่อย่างใดทั้งนี้ถือว่าทัศนะทั้งสองถูกต้องตามหลักฐานที่ปรากฏในอัลกุรอานและอัลฮะดีษ

3) ตามทัศนะของอุละมาอ์สะลัฟส่วนใหญ่แบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ

1. เตาฮีดอรรูบียะฮฺ คือ การยืนยันถึงความเป็นหนึ่งเดียวของอัลลอฮ์ﷻในฐานะพระผู้เป็นเจ้า ผู้ทรงอภิบาล ผู้ทรงสร้าง ผู้ทรงบริหารทุกสรรพสิ่ง พระองค์คือ ผู้ทรงให้และทรงยับยั้งทุกสิ่งทุกอย่าง ด้วยความสามารถของพระองค์โดยไม่มีผู้ใดมีความสามารถหรือเทียบเท่า หรือหุนส่วนใด ๆ กับพระองค์

2. เตาฮีดอัลอูลูฮียะฮฺ คือ การรู้และการยอมรับว่าพระองค์อัลลอฮ์ﷻ นั้นเป็นที่เคารพภักดีของสิ่งถูกสร้างทั้งหลาย พร้อมทั้งเอกภาพและบริสุทธิ์ใจในการอิบาดะฮ์ต่อพระองค์อัลลอฮ์ﷻ เพียงองค์เดียวเท่านั้น

3. เตาฮีดอัลอัสมาอ์ วัลศิฟาต คือ การศรัทธามั่นต่ออัลลอฮ์ﷻ ด้วยพระนามที่ประเสริฐและคุณลักษณะที่สูงส่งยิ่งของพระองค์ตามที่ปรากฏในอัลกุรอานและอัลฮะดีษ ศรัทธาในความหมายและเนื้อหาของทั้งสอง โดยไม่ปฏิเสธ ไม่แปรความหมายหรือตีความหมายไปเป็นอย่างอื่น ไม่นำไปเปรียบเทียบ เสมอเหมือนกับลักษณะของสิ่งที่ถูกบังเกิดทั้งหลาย ไม่มีการตัดทอนหรือต่อเติมพระนามและคุณลักษณะของพระองค์

5.1.1.3 หลักการเตาฮีดในยุคท่านนบีมุฮัมมัดﷺ, ยุคเศาะฮาบะฮฺ, ยุคตาบียีน

1) ยุคท่านนบีมุฮัมมัดﷺ แท้จริงหลักการเตาฮีดในยุคสมัยของท่านนบีﷺ นั้นเป็นหลักเตาฮีดที่ถูกต้อง มีความบริสุทธิ์ปราศจากข้อครหาแคลง ข้อสงสัยใดๆ เพราะเหล่าบรรดาเศาะฮาบะฮฺที่ใกล้ชิดกับท่านนบีมุฮัมมัดﷺ พวกเขาเชื่อมั่นและศรัทธาแน่นอ้อมรับตามคำบัญชาของอัลลอฮ์ﷻ และคำสั่งใช้ของท่านนบีมุฮัมมัดﷺ ไม่ว่าจะสิ่งนั้นจะเป็นสิ่งที่สามารถมองเห็นหรือไม่ก็ตาม จะเป็นสิ่งที่สอดคล้องกับสติปัญญาหรือไม่ก็ตามแต่พวกเขาก็เชื่อมั่นศรัทธาตามที่ปรากฏในอัลกุรอานและอัสสุนนะฮฺของท่านนบีมุฮัมมัดﷺ ทุกประการ

2) ยุคเศาะฮาบะฮ์ ในยุคของเศาะฮาบะฮ์หลักการเตาฮีดเริ่มมีการเบี่ยงเบนเกิดขึ้น เริ่มมีปัญหาคาญวุ่นวายเกิดขึ้นตามมาหลังจากที่ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ได้เสียชีวิตลง เป็นความขัดแย้งที่ไม่เกี่ยวกับเตาฮีดโดยตรงแต่มีผลส่งถึงเตาฮีดเช่น มุสลิมบางคนในสมัยเศาะลีฟะฮ์ท่านอุมัยรฺ ฎ ได้ ตกศาสนาและออกนอกแนวทางอิสลามเนื่องจากไม่ยอมจ่ายซะกาต จนกระทั่งนำไปสู่สงคราม และ เกิดพิตนะฮ์ความวุ่นวายเกิดขึ้นคือมีการลอบสังหารเศาะลีฟะฮ์อูษมาน บิน อ์ฟฟาน ด้วยน้ำมือของ กลุ่ม สะบะอียะฮ์ ยิ่งกว่านั้นในยุคของท่านเศาะลีฟะฮ์อลี บิน อปีฏอลิบ ฎ พวกนอกรีตได้ขยาย อิทธิพลไปตามหัวเมืองต่างๆคือกลุ่ม เคาะวาริจญ์ซึ่งพวกเขามีแนวทางที่เบี่ยงเบนอย่างเห็นได้ชัดใน ด้านหลักศรัทธาและความเชื่อ บางกลุ่มในพวกเขาเชื่อว่าท่าน อลี บิน อปีฏอลิบ ฎ เป็นพระเจ้า จน ในที่สุดท่านอลี บิน อปีฏอลิบ ได้จัดการกับกลุ่มนอกรีตนี้ด้วยการจับเผา

ถึงอย่างไรก็ตามหลักเตาฮีดในยุคเศาะฮาบะฮ์ยังคงเป็นหลักเตาฮีดที่อยู่บนหลักการ ที่ถูกต้องครบถ้วนตามแนวทางของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ยังไม่มีการใช้แนวทางที่เบี่ยงเบนที่แตกต่างไป จากแนวทางของท่านซึ่งพวกเขาได้ยึดมั่นตามแนวทางของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ดังที่พวกเขาได้รับการ อบรมสั่งสอนจากท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ

3) เตาฮีดในยุคสมัยหลังจากบรรดาเศาะฮาบะฮ์นั้นคือยุคของตาบิอิน ซึ่งหลังจากที่ บรรดาเศาะฮาบะฮ์ได้เสียชีวิตไปผู้ที่สืบทอดเจตนารมณ์ต่อคือบรรดาตาบิอิน ซึ่งพวกเขาได้มีชีวิตอยู่ ร่วมกับบรรดาเศาะฮาบะฮ์ พวกเขาได้ดำรงไว้ซึ่งหลักเตาฮีดตามแนวทางของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ตาม แนวทางของบรรดาเศาะฮาบะฮ์แม้จะมีแนวคิดที่เบี่ยงเบนในเรื่องศาสนาเกิดขึ้นมากมายก็ตาม ซึ่งกลุ่ม ต่างๆที่เกิดขึ้นล้วนแต่มีแนวคิดที่เริ่มเบี่ยงเบนในหลักเตาฮีดโดยเฉพาะในเรื่องของพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ เช่นกลุ่มญะฮมิยะฮ์ได้เผยแพร่ความเชื่อว่าอัลกุรอานเป็นมัดลูก(สิ่งถูกสร้าง)เป็นกลุ่มแรกที่ได้กล่าวถึง เรื่องดังกล่าว พวกเขาปฏิเสธคุณลักษณะและพระนามที่แท้จริงทั้งหมดโดยถือว่าพระนามของอัลลอฮ์ ﷻ เป็นเชิงอุปมา (มะญาฮ) เพราะมิฉะนั้นก็จะเหมือนกับมนุษย์และสิ่งที่ถูกสร้างทั้งหลาย

ถึงแม้หลักเตาฮีดในยุคนี้เริ่มจะมีแนวทางที่เบี่ยงเบนเกิดขึ้นมากมายแต่ก็ยังคงเป็นที่ ยืนยันจากคำกล่าวของตะบิอินบางท่าน ที่บ่งบอกถึงหลักเตาฮีดที่ดำเนินตามแนวทางของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และสอดคล้องกับเตาฮีดในยุคของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ เช่นกัน

5.1.1.4 ความสำคัญของอัตเตาฮีด

เตาฮีดนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดที่มุสลิมจะต้องเรียนรู้และมีหลักความเชื่อที่ถูกต้องเป็น สิ่งที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตที่เขาผู้นั้นจำเป็นจะต้องดำเนินตามบทบัญญัติของอัลลอฮ์ ﷻ และแบบอย่าง ของท่านเราะสูล ﷺ ซึ่งเป็นหัวใจที่สำคัญที่สุดหากเขาผู้นั้นมีหลักความเชื่อความศรัทธาที่ผิดไปจาก อัลกุรอานและอัลอะดีซแนอนเขาผู้นั้นย่อมล้มเหลวในการมีชีวิตอยู่ในโลกนี้และโลกหน้า

ความสำคัญของเตาฮีด คือ 1. เตาฮีดคือเป้าหมายแรกที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงสร้างสรรพสิ่ง ทั้งหลายและเป็นสิ่งแรกที่มุสลิมจะต้องเรียนรู้และปฏิบัติ (อัซซาริยาต: 56, มุฮัมมัด: 19) 2. เตาฮีด เป็นหลักธรรมชาติของอัลลอฮ์ ﷻ ซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรมชาติของมนุษย์ที่พระองค์สร้างขึ้น มา (อ์รุม: 30) 3. เตาฮีดเป็นเป้าหมายแรกของการตะวะฮ์เรียกร้องเชิญชวนของบรรดาเราะสูล ﷺ ใน ทุกๆยุคสมัย (อัลอันบิยาฮ์: 25) 4. เตาฮีดคือเป้าหมายที่ประธานคัมภีร์มา(ฮุด:1-2) 5. เตาฮีดเป็น กุณแจสำคัญที่จะทำให้อิบาตะฮ์ได้รับการตอบรับจากอัลลอฮ์ ﷻ (อัลบัยยินะฮ์: 5) 6. เตาฮีดคือสิ่ง

ที่มาแบ่งแยกผู้ที่ศรัทธาและปฏิเสธ (มุฮัมมัด: 22) 7. เตาฮีดคือสัญลักษณ์แห่งความเป็นเอกภาพและ
 ภาวทรภาพของประชาชาติอิสลาม (อัลอันบิยาอ์: 92)

5.1.1.5 ความประเสริฐของอิตเตฮีด

เตาฮีดถือเป็นสิ่งที่มีความประเสริฐที่สุด จากความโปรดปรานอันยิ่งใหญ่ที่อัลลอฮ์
 ทรงประทานให้สำหรับมนุษย์ผู้ที่ศรัทธาต่อพระองค์ และประกอบกิจการงานที่ดีทั้งหลายด้วยความ
 บริสุทธิ์ใจเพื่อพระองค์เท่านั้นซึ่งพระองค์จะทรงประทานรางวัลให้เขาได้รับทั้งโลกนี้และโลกหน้า

ความประเสริฐของอิตเตฮีด คือ 1. เตาฮีดจะลบล้างความผิดบาปต่างๆ (อันนิสาอ์: 48)
 2. เตาฮีดเป็นสาเหตุในการตั้งถิ่นฐานของความจำเริญ (อัลอะฮรอฟ: 96, อีรุม: 41) 3. เตาฮีดเป็น
 เงื่อนไขได้รับการช่วยเหลือและความสามารถ ความมั่นคง (อันนูร: 55, อัลอันฟาล: 26) 4. เตาฮีด
 เป็นเงื่อนไขได้รับความปลอดภัยและทางนำ (อาล อิมรอน: 151, อัลอันอาม: 82) 5. เตาฮีดเป็น
 เงื่อนไขในการชะฟาอะฮ์ (อภัยโทษ) (ฏอฮา: 109, อาล อิมรอน: 85) 6. เตาฮีดคือเงื่อนไขในการเข้า
 สวรรค์และรอดพ้นจากไฟนรกตลอดกาล (อัลมาอิดะฮ์: 72)

5.1.2 ศึกษาเกี่ยวกับสุเราะฮ์อัสซุหม์

5.1.2.1 ความหมายของสุเราะฮ์อัสซุหม์: สุเราะฮ์นี้ถูกขนานนามว่าสุเราะฮ์อัสซุหม์
 เพราะอัลลอฮ์ทรงกล่าวถึงกลุ่มแรกคือกลุ่มของผู้ที่มีความทุกข์ที่เป็นชาวนรกร่วมกับความต่ำ
 ต้อยและการไร้เกียรติ. และทรงกล่าวถึงกลุ่มหลังคือกลุ่มของผู้ที่มีความสุขสำราญที่เป็นชาวสวรรค์
 พร้อมกับการยกย่องให้เกียรติ.

5.1.2.2 การตั้งชื่อสุเราะฮ์: ในการตั้งชื่อสุเราะฮ์อัสซุหม์เนื่องจากมีคำว่า (زُمرًا) ถูก
 กล่าวในสุเราะฮ์อัสซุหม์ช่วงท้ายของสุเราะฮ์สองครั้งด้วยกัน คืออายะฮ์ที่ 71 และอายะฮ์ที่ 73

อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمرًا﴾

(الزمر: بعض من آية 71)

ความว่า: “และบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาจะถูกไล่ต้อนสู่นรกเป็นกลุ่มๆ”
 (อัสซุหม์: ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่ 71)

และอัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَىٰ الْجَنَّةِ زُمرًا﴾

(الزمر: بعض من آية 73)

ความว่า: “และบรรดาผู้ยำเกรงพระเจ้าของพวกเขาจะถูกนำสู่สวน
 สวรรค์เป็นกลุ่ม ๆ”

(อัสซุหม์: ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่ 73)

5.1.2.3 รายละเอียดของสุเราะฮ์ : สุเราะฮ์ฮัจญ์เป็นสุเราะฮ์ที่ถูกประทานลงมาที่นครมักกะฮ์มีจำนวน75อายะฮ์ เป็นสุเราะฮ์ที่39 ญุซที่23 ถูกประทานลงมาหลังจากสุเราะฮ์สะบะฮ์ สุเราะฮ์ฮัจญ์เป็นสุเราะฮ์มักกีเยฮ์ที่กล่าวถึงหลักการเตาฮีดทั้งสามประเภทคือเตาฮีด őrรูปูบียะฮ์ เตาฮีดอัลลูลูฮียะฮ์ และเตาฮีดอัลอัสมาอ์ วัลศิฟาต อย่างละเอียดจนเกือบเป็นแกนหลักของสุเราะฮ์ เป็นรากฐานของการอีมาน เป็นรากฐานของการศรัทธาที่ต้องตลอดจนผลตอบแทนสำหรับผู้ศรัทธาคือสวรรค์และผู้ปฏิเสธคือนรกพระองค์ทรงตัดสินในสิ่งที่พวกเขากระทำอย่างยุติธรรมที่สุด

5.1.2.4 สุเราะฮ์ฮัจญ์เป็นสุเราะฮ์หนึ่งในอัลกุรอานที่มีความประเสริฐและได้รับผลบุญสำหรับผู้ผู้อ่านเช่นเดียวกับสุเราะฮ์อื่นๆและท่านเราะฮ์สุล็ก็ให้ความสำคัญในการอ่านเป็นประจำก่อนนอน ดังที่ปรากฏในฮะดีษของท่านเราะฮ์สุล็ ดังต่อไปนี้

(عَنْ أَبِي لُبَابَةَ، قَالَ: قَالَتْ عَائِشَةُ، «كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا يَنَامُ حَتَّى يَقْرَأَ الزُّمَرَ، وَبَنِي إِسْرَائِيلَ»)

(أخرجه الترمذي، 1975: 3405)

ความว่า: “จากท่านอบีลูบาบะฮ์กล่าวว่า:ท่านหญิงอาอิชะฮ์กล่าวว่าปรากฏว่าท่านเราะฮ์สุล็จะไม่นอนจนกว่าเขาจะอ่านสุเราะฮ์ฮัจญ์และสุเราะฮ์บะนีอิสรออีล (สุเราะฮ์อิสรออีล)”

(บันทึกโดย al-Tirmidhiy, 1975: 3405)

5.1.2.5 สุเราะฮ์ฮัจญ์ได้กล่าวถึงสาเหตุของการประทานบางอายะฮ์เพื่อยกให้เห็นถึงความสำคัญของการศรัทธา ตัวอย่างเช่นการเคารพสักการะต่อพระเจ้า

สาเหตุของการประทานอายะฮ์ที่ 64 อัลลอลฮฺศรัทว่า

﴿قُلْ أَغْيَرَ اللَّهُ تَأْمُرُونِي أَعْبُدُ أَيُّهَا الْجَاهِلُونَ﴾

(الزمر: 64)

ความว่า: “จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) พวกท่านใช้ให้ฉันเคารพสักการะสิ่งอื่นจากอัลลอลฮฺกระนั้นหรือ โอ้ปวงบ่าวผู้โง่เขลาเอ๋ย”

(ฮัจญ์: 64)

อิบนุกะษีร(ibn-Kathir, 1999: 7/112) กล่าวในตัฟซีรของเขาว่า: “ท่านอิบนุอับบาส กล่าวว่: พวกมุขรินั้นด้วยความโง่ของพวกเขาก็เรียกร้องเชิญชวนท่านเราะฮ์สุล็ให้เคารพบูชาบรรดาพระเจ้าของพวกเขา แล้วพวกเขาก็จะเคารพสักการะต่อพระเจ้าของท่าน”อายะฮ์นี้จึงถูกประทานลงมา และอายะฮ์ที่ 65 เช่นกัน

และอัลลอลฮฺศรัทว่า

﴿وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ

عَمَلُكَ وَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾

(الزمر: 65)

ความว่า: “และโดยแน่นอน ได้มีวะฮียมายังเจ้า (มุฮัมมัด) และมายังบรรดานบีก่อนหน้าเจ้าหากเจ้าตั้งภาคี (กับอัลลอฮ์) แน่แน่นอนการทำงานของเจ้าก็จะไร้ผล และแน่นอนเจ้าจะอยู่ในหมู่ผู้ขาดทุน”

(อัลซุหม์ร: 65)

5.1.2.6 เนื้อหาสรุปของสุเราะฮ์: สุเราะฮ์ได้เริ่มต้นด้วยการประทานคัมภีร์อัลกุรอานด้วยสัจธรรมเพื่อเรียกร้องเชิญชวนให้ท่านนบีﷺและมนุษย์เคารพสักการะต่อพระองค์ด้วยความบริสุทธิ์ใจไม่ตั้งภาคีต่อพระองค์ และได้ทรงให้มนุษย์นั้นพิจารณาใคร่ครวญสรรพสิ่งต่างๆ ที่พระองค์ทรงประดิษฐ์ขึ้นมา ทรงควบคุมบริหารจัดการทั้งหมดเพื่อแสดงให้เห็นถึงเดชานุภาพความเป็นเอกภาพของพระองค์ไม่มีสิ่งใดเสมอเหมือนพระองค์ และทำยสุเราะฮ์ได้เรียกร้องให้มนุษย์กลับเนื้อกลับตัว ให้ขอภัยโทษต่ออัลลอฮ์ﷻก่อนที่การลงโทษจะเกิดขึ้นกับพวกเขา และจบลงด้วยการกล่าวถึงสภาพของวันกิยามะฮ์การตอบแทนการทำงานของผู้ที่ยำเกรงคือเข้าสู่สวรรค์เป็นกลุ่มๆ และผู้ที่ปฏิเสธเข้าสู่นรกเป็นกลุ่มๆเช่นกัน แต่มีสภาพที่แตกต่างกันผู้ที่ศรัทธาจะเข้าไปในสภาพที่ได้รับการต้อนรับได้รับเกียรติ ส่วนผู้ปฏิเสธจะถูกไล่ต้อนสู่รอกในสภาพที่ต่ำต้อย

5.1.3 ศึกษาเกี่ยวกับหลักอัสเตฮีดในสุเราะฮ์อัลซุหม์ร

สุเราะฮ์อัลซุหม์รได้กล่าวถึงหลักอัสเตฮีดไว้ทั้งสามประเภทซึ่งเป็นแกนหลักของสุเราะฮ์หมายถึง การให้ความเป็นหนึ่งเดียวแก่อัลลอฮ์ﷻด้วยกับคุณลักษณะเฉพาะของพระองค์ในเรื่องอรรูปูบียะฮ์ อัลอูลูฮียะฮ์ และอัลอัสมาอ์ วัศคิฟาต

5.1.3.1 เตฮีดอรรูปูบียะฮ์ในสุเราะฮ์

1) พระองค์ทรงเป็นพระเจ้าองค์เดียวที่ทรงสร้างทุกสิ่งทุกอย่างและทรงดูแลคุ้มครองทุกสิ่ง (อัลซุหม์ร: 62)

2) พระองค์ทรงสร้างบรรดาชั้นฟ้าและแผ่นดิน ทรงทำให้กลางวันกลางคืนคาบเกี่ยวเข้าไปในกลางวันและทรงสร้างดวงอาทิตย์ดวงจันทร์ให้โคจรไปอย่างมีระบบตามวาระที่พระองค์ได้ทรงกำหนดไว้ด้วยกับอำนาจของพระองค์ (อัลซุหม์ร: 5, 38, 44, 46, 63)

3) พระองค์ทรงสร้างสิ่งมีชีวิตทุกสิ่งทุกอย่างทรงสร้างคุ้มครองนบิอาดัมﷺและนางฮาวาฮ์พร้อมทั้งประทานปศุสัตว์ที่กินได้เป็นคู่คืออูฐ วัว แพะ แกะ จำนวน 8 คู่มีทั้งตัวผู้และตัวเมีย และพระองค์ได้ทรงสร้างมนุษย์ในครรภ์ของมารดาอย่างเป็นขั้นตอนจนอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์นั้นคือพระเจ้าองค์เดียวอำนาจเป็นสิทธิของพระองค์ พระองค์ทรงรอบรู้ในสิ่งเร้นลับและเปิดเผย (อัลซุหม์ร: 6)

4) พระองค์ทรงประทานน้ำฝนลงมาเพื่อให้พืชพันธุ์เจริญงอกงามและกลายเป็นสภาพที่เขียวแห่งจนตาย เปรียบเสมือนชีวิตมนุษย์ในดุนยาถูกกำเนิดมาและสิ้นสุดด้วยความตาย (อัลซุหม์ร: 21)

5) พระองค์ทรงประทานปัจจัยยังชีพและกำหนดให้แก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์จากปวงป่าวของพระองค์เรื่องปัจจัยยังชีพขึ้นอยู่กับการจัดสรรปันส่วนและเคล็ดลับของพระองค์ (อัลซุหม์ร: 52)

6) พระองค์ทรงสามารถกำหนดความเป็นและความตายให้เกิดขึ้นตามประสงค์ของพระองค์ และพระองค์จะทรงปลิดชีวิตที่พระองค์ทรงกำหนดความตายให้แก่มันและจะทรงยืดเวลาไปจนกว่าจะถึงเวลาที่ถูกกำหนดไว้เช่นกัน (อชชুমัร: 42, 68)

จากการศึกษาพบว่าอายะฮ์ที่กล่าวถึงหลักเตาฮีดอัลอูลูฮียะฮ์ที่ปรากฏในสุเราะฮ์ต่างๆแสดงให้เห็นถึงอัลลอฮ์ﷻคือพระเจ้าองค์เดียวที่ทรงอำนาจทรงปรีชาญาณ เป็นผู้ที่ทรงสร้างและทรงประทานซึ่งทุกสิ่งและกำหนดทุกอย่างด้วยพระองค์เอง

5.1.3.2 เตาฮีดอัลอูลูฮียะฮ์ในสุเราะฮ์ฮ

1) พระองค์ทรงประทานคัมภีร์อัลกุรอานลงมาด้วยสัจธรรมเพื่อเป็นการสั่งใช้ให้ท่านเราะสูลﷺ เคารพภักดีต่ออัลลอฮ์ﷻด้วยความบริสุทธิ์ใจต่อพระองค์และศาสนาของพระองค์ (อชชুমัร: 2-3)

2) การเรียกร้องให้มนุษย์นั้นทำอิบาดะฮ์ต่ออัลลอฮ์ﷻแต่เพียงผู้เดียว เขาจะต้องมีความบริสุทธิ์ใจ และหวังในการตอบแทนจากพระองค์ มิเช่นนั้นการงานทุกอย่างที่ท่านทำไปจะไม่ถูกตอบรับ (อชชুমัร: 11, 14)

3) การกล่าวเตือนให้ระวังจากการตั้งภาคี การยึดเอาสิ่งอื่นมาเทียบเคียงกับพระองค์ในการเคารพสักการะเพื่อแสวงหาความใกล้ชิดพระองค์ (อชชুমัร: 3)

4) การวิงวอนขอความช่วยเหลือต่อสิ่งอื่นนอกจากอัลลอฮ์ﷻจากบรรดารูปปั้นเจว็ดต่างๆไม่สามารถปลดเปลื้องความทุกข์ยากหรือยับยั้งความเมตตาของพระองค์ได้เลยหากเป็นความประสงค์ของพระองค์ (อชชুমัร: 8, 38)

5) การให้ความเกรงกลัวกับสิ่งอื่นที่นอกเหนือจากอัลลอฮ์ﷻในการเคารพสักการะนั้นเป็นการกระทำที่นำไปสู่การตั้งภาคีกับพระองค์ (อชชুমัร: 36)

6) กล่าวถึงพวกกุเรซได้เรียกร้องให้ท่านเราะสูลﷺ เคารพบูชาพระเจ้าต่างๆของพวกเขา แล้วพวกเขาจะเคารพบูชาพระเจ้าของท่านเราะสูลﷺ ซึ่งเป็นความคิดที่เบาปัญญายิ่ง (อชชুমัร: 64-65)

7) กล่าวถึงสภาพต่างๆของผู้ที่ยำเกรงซึ่งพวกเขาคือผู้ที่พ้นจากการเคารพบูชาเจว็ดต่างๆและมุ่งสู่การเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์ﷻ พระองค์จะทรงแจ้งข่าวดีให้กับพวกเขา (อชชুমัร: 17, 18, 66)

จากการศึกษาพบว่าอายะฮ์ที่กล่าวถึงหลักเตาฮีดอัลอูลูฮียะฮ์ที่ปรากฏในสุเราะฮ์แสดงให้เห็นทราบว่าผู้ที่ควรแก่การเคารพสักการะ ผู้ควรอิบาดะฮ์ด้วยความบริสุทธิ์ใจคืออัลลอฮ์ﷻเพียงองค์เพียงองค์เดียวเท่านั้น การอิบาดะฮ์ทุกอย่างนั้นจะต้องสอดคล้องกับคำสั่งใช้ของอัลลอฮ์ﷻ คำสั่งของท่านเราะสูลﷺ ด้วย ฉะนั้นการให้เอกภาพต่ออัลลอฮ์ﷻด้วยการอิบาดะฮ์ การนอบน้อมหรือการเชื่อฟังก็ตามคือสิ่งยืนยันคำปฏิญาณตน ว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์ﷻและมุฮัมมัดﷺ เป็นศาสนทูตของอัลลอฮ์ﷻ

5.1.3.3 เตาฮีดอัลอิสมาอ์ วัตศิฟาตในสุเราะฮ์ฮ: การยึดมั่นต่อพระนามและคุณลักษณะของอัลลอฮ์ﷻที่มีอยู่ในอัลกุรอานและอัลฮะดีษของท่านเราะสูลﷻที่ถูกต้องตามความหมายที่ปรากฏไว้ อัลกุรอานได้กล่าวยืนยันว่าพระองค์ทรงมีพระนามอันวิจิตร

อัลลอฮฺตรัสว่า

﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ﴾

(طه : 8)

ความว่า: “อัลลอฮฺไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่เที่ยงแท้ นอกจากพระองค์
สำหรับพระองค์นั้นทรงพระนามอันสวยงาม”

(ฏอฮา: 8)

1) กล่าวถึงพระนามต่างๆของอัลลอฮฺﷻที่ปรากฏในสุเราะฮ์อัซซุหม์รก็เช่นเดียวกัน
ล้วนเป็นสิ่งที่สวยงามและคู่ควรกับพระองค์ตามที่พระองค์ทรงให้ไว้กับตัวของพระองค์เองมีดังนี้

1. พระองค์คือผู้ทรงอำนาจ ทรงปรีชาญาณ (الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ) เกี่ยวกับการประทาน
คัมภีร์อัลกุรอานลงมาด้วยกับสัจธรรม (อัซซุหม์ร:1) 2. พระองค์คือผู้ทรงเอกะ ผู้ทรงพิชิต (الْوَاحِدُ
الْمُبْدِي) เกี่ยวกับพระองค์ทรงให้ความบริสุทธิ์กับตัวของพระองค์เองในการมีพระบุตร ทรงเป็นเอกะ
และการพิชิตเป็นการปฏิเสธการมีสิ่งที่คุณ์เคียงกับพระองค์ (อัซซุหม์ร: 4) 3. พระองค์คือ ผู้ทรงอำนาจ ผู้
ทรงอภัยโทษ (الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ) เกี่ยวกับความยิ่งใหญ่ของอัลลอฮฺﷻในการสร้างสิ่งต่างๆให้ดำเนินไปตาม
วาระที่กำหนดไว้ และทรงอภัยโทษแก่ผู้กระทำความผิดเมื่อเขาได้กลับเนื้อกลับตัว(อัซซุหม์ร: 5) 4.
พระองค์คือ ผู้ทรงอภัยโทษ ผู้ทรงเมตตา (الْعَفُورُ الرَّحِيمُ) เกี่ยวกับบรรดาผู้ที่ละเมิดและกระทำความ
ความผิดอย่าได้หมดหวังจากความเมตตาและการอภัยโทษ (อัซซุหม์ร: 53) 5. พระองค์คือ ผู้ทรงดูแล
คุ้มครอง (الْكَلِيمُ) กับทุกสิ่งทุกอย่างที่ทรงสร้างมา(อัซซุหม์ร: 62) 6. พระองค์คือ ผู้ทรงรอบรู้ (الْعَلِيمُ)
ต่อทุกสิ่งทุกอย่างแม้กระทั่งภายในจิตใจของมนุษย์(อัซซุหม์ร: 7)

จากการศึกษาถึงพระนามต่างๆของอัลลอฮฺﷻที่ปรากฏในสุเราะฮ์อัซซุหม์ร พบว่า
ทุกๆพระนามๆรวมไว้ซึ่งความงามที่คุณ์ควรกับพระองค์ ผู้ทรงอำนาจเดชาานุภาพในทุกๆอย่าง
พระองค์ทรงเป็นหนึ่งเดียวในการบริหารจัดการ เป็นผู้ทรงพิชิตทุกสิ่งทุกอย่างต้องยอมจำนนต่อ
พระองค์ผู้ทรงเมตตา ทรงอภัยโทษให้แก่บ่าวของพระองค์เสมอ ผู้ทรงรอบรู้ในสิ่งที่เร้นลับและ
เปิดเผย ทุกๆพระนามของพระองค์ล้วนมีความสมบูรณ์ปราศจากความบกพร่องหรือความด้อยใดๆ
ทั้งสิ้น

2) กล่าวเกี่ยวกับคุณลักษณะต่างๆของอัลลอฮฺﷻที่ปรากฏอยู่ในสุเราะฮ์อัซซุหม์รซึ่ง
คุณลักษณะต่างๆของพระองค์เป็นคุณลักษณะอันสูงส่งไม่เหมือนกับสิ่งถูกสร้างทั้งหลายมีดังต่อไปนี้

1. ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของความเมตตา (رَحْمَةً) ของอัลลอฮฺﷻ เกี่ยวกับพระองค์
จะทรงเมตตาแก่ผู้ที่กระทำบาปต่อพระองค์ในยามค่ำคืน พวกเขาหวังได้รับความเมตตาของ
อัลลอฮฺคือสวนสวรรค์ และคุณลักษณะของความเมตตาที่พระองค์จะตอบแทนให้แก่ผู้ที่ศรัทธา
มีความยำเกรง พระองค์ทรงให้ความเมตตาแก่บ่าวที่พระองค์ประสงค์ ไม่มีใครสามารถจะยับยั้งได้
ดังนั้นอย่าได้สิ้นหวังในความเมตตาของอัลลอฮฺﷻ (อัซซุหม์ร: 9, 38, 53) 2. กล่าวถึงคุณลักษณะของ
ความรอบรู้(عِلْمًا) ของอัลลอฮฺﷻ เกี่ยวกับพระองค์ทรงรู้ดียิ่งในทุกๆการกระทำของพวกเขาทั้งความดี

และความชั่ว ทรงรอบรู้ในสิ่งเร้นลับและสิ่งเปิดเผย แม้แต่สิ่งที่อยู่ในจิตใจทรงวอกของมนุษย์และทรงรู้ทุกสิ่งในสิ่งที่พระองค์ทรงสร้างขึ้น (อัสซุหมัร: 70, 46) 3. กล่าวถึงคุณลักษณะการอภัยโทษ (يَغْفِرُ) เกี่ยวกับพระองค์ทรงอภัยโทษจากความผิดต่างๆให้แก่บ่าวที่พระองค์ประสงค์ สำหรับผู้ที่กลับเนื้อกลับตัว(อัสซุหมัร: 53) 4. กล่าวถึงคุณลักษณะการแจกจ่าย หรือ การแผ่ให้กว้างขวาง (يُنْسِطُ) เกี่ยวกับปัจจัยยังชีพที่ทรงประทานให้แก่บ่าวที่พระองค์ประสงค์ เรื่องของปัจจัยยังชีพขึ้นอยู่กับการจัดสรรปันส่วนและเคล็ดลับของพระองค์ (อัสซุหมัร: 52) 5. กล่าวถึงคุณลักษณะการตัดสิน หรือ พิพากษา (يُحْكِمُ) แก่บ่าวของพระองค์ เกี่ยวกับพระองค์จะทรงตัดสินพิพากษาในสิ่งที่พวกเขาขัดแย้งกันเรื่องของการศาสนาและการเคารพสักการะของพวกเขาด้วยความยุติธรรม (อัสซุหมัร: 3, 46) 6. กล่าวถึงคุณลักษณะพระหัตถ์ขวาของพระองค์ (يَمِينِهِ) เกี่ยวกับวันกียามะฮฺแผ่นดินอันกว้างใหญ่เป็นเพียงกำพระหัตถ์หนึ่งของอัลลอฮฺﷻ และชั้นฟ้าทั้งหลายจะม้วนกลิ้งด้วยพระหัตถ์ขวาของพระองค์ เป็นการแสดงถึงความยิ่งใหญ่อัลลอฮฺﷻไม่ให้มีการวิจารณ์ ปราศจากคุณลักษณะที่บกพร่องหรือเปรียบเทียบกับเสมือนคุณลักษณะมนุษย์ (อัสซุหมัร: 67)

จากการศึกษาถึงคุณลักษณะต่างๆของพระองค์ที่ปรากฏในสุเราะฮฺทำให้ทราบว่า คุณลักษณะต่างๆของพระองค์นั้นทรงสูงส่งหาได้มีสิ่งใดเทียบเท่าเสมอเหมือน พระองค์ทรงมีคุณลักษณะแห่งความเมตตา ให้อภัย คุณลักษณะแห่งความรอบรู้ ผู้ทรงประทานทุกสิ่งให้แก่เขาหรือทรงยับยั้งไม่ให้แก่เขา และพระองค์ทรงเป็นผู้ที่ดำรงไว้ซึ่งคุณลักษณะแห่งอำนาจตัดสินแต่เพียงผู้เดียว ในการกระทำของบ่าวทั้งหมดอย่างยุติธรรม จากคุณลักษณะต่างๆของพระองค์ทรงมีความสมบูรณ์ยิ่ง อย่าได้มีการตีความหรือวิจารณ์ไปเป็นอย่างอื่นจะต้องเชื่อมั่นอย่างแนบแน่นตามที่กล่าวไว้

5.1.3.4 การศรัทธามั่นต่อพระนามและคุณลักษณะของอัลลอฮฺﷻ จะต้องศรัทธาและยืนยันว่าทั้งหมดที่ปรากฏในอัลกุรอานและอัลฮะดีษเป็นพระนามและคุณลักษณะของอัลลอฮฺﷻอย่างแท้จริงโดยไม่มีการตีความเบี่ยงเบนหรือปฏิเสธการยอมรับแต่อย่างใด

5.1.3.5 การศรัทธาว่าพระองค์ทรงมีพระนามอันสวยงามและคุณลักษณะอันสูงส่ง เป็นสิ่งบ่งชี้ถึงความหมายอันสมบูรณ์ที่สุดปราศจากความด้อยและความบกพร่องใดๆไม่สามารถเปรียบเทียบกับสิ่งถูกสร้างใดๆได้เพราะพระองค์ไม่มีสิ่งใดเสมอเหมือนกับพระองค์ทั้งพระนามและคุณลักษณะต่างๆ ดังที่อัลลอฮฺﷻตรัสว่า

﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾

(الشورى: بعض من آية 11)

ความว่า: “ไม่มีสิ่งใดเสมอเหมือนพระองค์ และพระองค์เป็นผู้ทรงได้ยิน ผู้ทรงเห็น”

(อัสซุรอ: ส่วนหนึ่งจากอายะฮฺ 11)

5.1.3.6 แนวทางของอะฮฺลฺ อัซซุนนะฮฺในเรื่องเตาฮีดอัลฮัสมาย์ วัศศิฟาตคือยึดมั่นตามตัวบทอัลกุรอาน และอัลฮะดีษทั้งสองประการดังกล่าวเป็นแหล่งที่มาของบทบัญญัติอิสลามและไม่อนุญาตให้ยอมรับที่มาจากแหล่งอื่นๆจะเป็นความคิดแม้แต่การตีความเพราะได้ระบุไว้ชัดเจนแล้ว สมบูรณ์แล้ว

5.2 อภิปรายผล

5.2.3 ความหมายและความสำคัญของอัตเตอาฮีด

การศรัทธามั่นต่อหลักอัตเตอาฮีดคือการยอมรับว่าอัลลอฮฺﷻคือผู้ทรงเป็นเอกภาพในการเป็นพระเจ้าที่ทรงสร้างสิ่งต่างๆ ทรงรอบรู้ทุกอย่างที่อยู่ในชั้นฟ้าและแผ่นดินทรงดูแลควบคุมกิจการทั้งหลายเพียงผู้เดียว เป็นผู้ที่มนุษย์สมควรให้การเคารพสักการะและอิบادةด้วยความบริสุทธิ์ใจต่อพระองค์ โดยไม่ให้นำสิ่งใดๆมาเป็นภาคีหรือหุ้นส่วนกับพระองค์ทั้งนี้ไม่มีผู้ใดหรือสิ่งใดเสมอเหมือนคล้ายคลึงกับตัวตนหรือคุณลักษณะของพระองค์ได้เลย อีกทั้งไม่มีสิ่งใดคู่ควรหรือเหมาะสมที่จะได้รับการเคารพบูชาในฐานะพระเจ้าองค์เดียวนอกจากพระองค์เท่านั้น

อัลลอฮฺﷻตรัสว่า

﴿قُلِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِي مَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ﴾

(الزمر: 46)

ความว่า: “จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ข้าแต่อัลลอฮฺพระผู้สร้างชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดิน พระผู้ทรงรอบรู้ในสิ่งเร้นลับ และสิ่งเปิดเผย พระองค์ท่านจะทรงตัดสินระหว่างปวงบ่าวของพระองค์ในสิ่งที่พวกเขาขัดแย้งกันอยู่”

(อิซซุมัร: 46)

และอัลลอฮฺﷻตรัสอีกว่า

﴿وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا﴾

(النساء: بعض من آية 36)

ความว่า: “และจงเคารพสักการะอัลลอฮฺเถิด และอย่าให้มีสิ่งหนึ่งสิ่งใดเป็นภาคีกับพระองค์”

(อันนิสาอ์: ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่ 36)

เนื่องจากเตอาฮีด คือการให้ความเป็นหนึ่งเดียวซึ่งมันจะไม่เกิดขึ้นนอกจากจะต้องมีการปฏิเสธและยืนหยัดอยู่ด้วยกันกล่าวคือ ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺﷻองค์เดียวที่คู่ควรแก่การเคารพสักการะ (al-USaimin, 1996: 39) อัลลอฮฺﷻตรัสว่า

﴿فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾

(محمد: بعض من آية 19)

ความว่า: “ฉะนั้นพึงรู้เถิดว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใด (ที่ถูกกราบไหว้โดยเที่ยงแท้) นอกจากอัลลอฮฺ”

(มุฮัมมัด: ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่ 19)

ความสำคัญของเตาฮีดนั้น เป็นสิ่งที่ถูกเชื่อมโยงเข้ากันระหว่างมนุษย์กับอัลลอฮ์ ﷻ คือ การตระหนักหรือดำรงรักษาไว้ซึ่งเอกภาพของอัลลอฮ์ ﷻ ในทุกแห่งทุกมุมของชีวิตมนุษย์ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม การเป็นพระเจ้าแห่งสากลโลก การเคารพสักการะการอิบาดะฮ์แต่เพียงผู้เดียว และด้านการศรัทธาถึงพระนามและคุณลักษณะอันสูงส่งของพระองค์หาได้มีสิ่งใดเสมอเหมือนพระองค์ นั่นคือแก่นแท้และจุดสูงสุดของเตาฮีด ซึ่งทุกรูปแบบของการอิบาดะฮ์มุสลิมจะต้องมุ่งสู่พระองค์เป็นหนึ่ง ผู้ซึ่งสามารถตอบรับคำวิงวอนขอได้ ซ้ำให้เห็นถึงความใกล้ชิดระหว่างพระเจ้ากับมนุษย์อย่างยิ่ง

อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ﴾

(الفاتحة: 5)

ความว่า: “เฉพาะพระองค์เท่านั้นที่พวกข้าพระองค์เคารพอิบาดะฮ์ และเฉพาะพระองค์เท่านั้นที่พวกข้าพระองค์ ขอความช่วยเหลือ”

(อัลฟาตีฮะฮ: 5)

หากเขาไม่เรียนรู้เรื่องพระเจ้า ไม่รู้จักผู้สร้างไม่รู้จักเราะฮ์ฮ์ ﷻ และเป้าหมายของการมีชีวิตอยู่ของเขา ดังนั้นการมีชีวิตอยู่ของเขา และการปฏิบัติการทำงานทั้งหลายของเขาก็จะไร้ผล กลายเป็นผู้ที่ขาดทุนทั้งในโลกนี้และโลกหน้า เพราะเตาฮีดจะเป็นตัวบ่งชี้ให้รู้ว่าเขานั้นจะเป็นผู้ที่ศรัทธา หรือผู้ปฏิเสธศรัทธาเป็นผู้ที่ขาดทุนหรือผู้ที่ได้รับกำไรในชีวิต

ดังนั้นเมื่อเตาฮีดได้เข้ามาอยู่ในชีวิตของมนุษย์อย่างแท้จริงก็จะเกิดการสอดคล้องกับหลักธรรมชาติของอัลลอฮ์ ﷻ ในการสร้างของพระองค์ ส่งผลให้การดำเนินชีวิตอยู่ของเขาบนแนวทางแห่งสัจธรรม คุณงามความดี และประสบความสำเร็จ

อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า

﴿فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾

(الرอม: 30)

ความว่า: “ดังนั้น เจ้าจงผินหน้าของเจ้าสู่ศาสนาที่เที่ยงแท้ (โดยเป็น) ธรรมชาติของอัลลอฮ์ ซึ่งพระองค์ทรงสร้างมนุษย์ขึ้นมา ไม่มี การเปลี่ยนแปลงในการสร้างของอัลลอฮ์ นั่นคือศาสนาอันเที่ยงตรง แต่ส่วนมากของมนุษย์ไม่รู้”

(อรรูม: 30)

บรรดานักวิชาการต่างก็มองเห็นถึงความสำคัญของหลักอิตเตาฮีด เนื่องด้วยมีการให้คำอธิบายถึงรายละเอียดต่างๆเกี่ยวกับหลักการเตาฮีด จากหนังสือ และงานวิจัยหลายเล่มที่ได้ทำการเขียน วิจัยค้นคว้าเพื่ออธิบาย สร้างความเข้าใจให้แก่มุสลิม เช่นหนังสืออิตเตาฮีดของท่าน

มุฮัมมัด บิน อับดุลวะฮฮาบ เป็นต้น หรือจะเป็นงานวิจัยเช่นของท่าน อิสมาแอ สะอิด “แนวคิดของ ชัยยิดกุฎุบเกี่ยวกับเอกภาพ ของอัลลอฮ์ในหนังสือ ตัฟซีร์ ฟิ ซิลาล อัลกุรอาน” เป็นต้น หรือจะเป็นงานเขียนของบุคคลอื่นๆ อีกที่ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของหลักการเตาฮีด

จากความหมายและความสำคัญที่ได้กล่าวมานั้น ผู้วิจัยก็เห็นด้วยถึงคำกล่าวข้างต้น เพราะหลักอัตรเตาฮีดเป็นสิ่งที่สำคัญมาก มีผลต่อการดำเนินชีวิตของเขาในโลกนี้ เพราะจะส่งผลกระทบต่อเขาในโลกหน้า เขาจะเป็นชาวสวรรค์หรือชาวนรกก็ขึ้นอยู่กับการกระทำของเขาทั้งนั้น ฉะนั้นเขาจะต้องมีหลักความเชื่อและความเข้าใจถึงหลักอัตรเตาฮีดให้เกิดความถูกต้องมากที่สุด

5.2.2 ความเป็นมาและความสำคัญของสุเราะฮ

สุเราะฮอซซุหม์ เป็นสุเราะฮที่ถูกประทานลงมาที่นครมักกะฮ มีทั้งหมด 75 อายะฮ เป็นสุเราะฮที่ 39 จากสุเราะฮทั้งหมด 114 สุเราะฮ เป็นสุเราะฮที่ถูกประทานลงมาหลังจากสุเราะฮสะบะอ์ ซึ่งเนื้อหาที่ศึกษาของสุเราะฮประกอบไปด้วย ความหมายและความสำคัญของสุเราะฮ การตั้งชื่อของสุเราะฮ ความประเสริฐของสุเราะฮ สาเหตุของการประทานอายะฮบางอายะฮในสุเราะฮ ความสัมพันธ์ระหว่างอายะฮ ความสัมพันธ์ระหว่างสุเราะฮก่อน(ศอด) และสุเราะฮหลัง(ฆอฟิร) และเนื้อหาที่ได้กล่าวถึงหลักอัตรเตาฮีดในสุเราะฮ

การตั้งชื่อสุเราะฮอซซุหม์เนื่องจากมีคำว่า ﴿مُرٌّ﴾ ถูกกล่าวไว้ในสุเราะฮอซซุหม์สองครั้ง คืออายะฮที่ 71 และอายะฮที่ 73 ซึ่งปรากฏอยู่ในช่วงท้ายๆ ของสุเราะฮอซซุหม์ จากอายะฮดังกล่าว ซึ่งมีความหมายว่ากลุ่มๆ ได้อายะฮได้บอกให้ทราบถึงสภาพของผู้ที่ปฏิเสธศรัทธา และสภาพของผู้ที่ยำเเกรงต่ออัลลอฮ์ ﴿عِزَّةٌ﴾

สุเราะฮอซซุหม์เป็นสุเราะฮหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เป็นที่ทราบว่าเป็นสุเราะฮที่ประทานลงมาที่นครมักกะฮ แน่นอนเป็นสุเราะฮที่ประมวลเนื้อหาไว้ซึ่งเรื่องราวเกี่ยวกับหลักการศรัทธา การอีมาน และหลักอัตรเตาฮีด การให้เอกภาพและเรียกร้องสู่พระเจ้าองค์เดียว อัลกุรอานที่ถูกประทานลงมานั้นเป็นสัจธรรมและข้อเท็จจริง ไม่มีความเท็จหรือสิ่งที่ไร้สาระเจือปนเลย เป็นสิ่งมหัศจรรย์จากพระเจ้าไม่ใช่สิ่งถูกสร้างประมวลไว้ด้วยหลักอัตรเตาฮีดเกือบทุกสุเราะฮ เช่นเดียวกันในสุเราะฮอซซุหม์ได้นำเสนอถึงหลักอัตรเตาฮีดและเรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับหลักการศรัทธา ซึ่งได้นำเสนอถึงหลักอัตรเตาฮีดทั้งสามประเภท คือ อรรูปูบียะฮ อัลอูลูฮียะฮ อัลอัสมาอ์ วัตศิฟาต ซึ่งเปรียบเสมือนแกนหลักและหัวใจหลักของสุเราะฮนี้เลย

อัลลอฮ์ ﴿عِزَّةٌ﴾ ตรัสว่า

﴿إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ﴾

(الزمر: 2)

ความว่า: “แท้จริงเราได้ประทานคัมภีร์มายังเจ้าด้วยสัจธรรม ดังนั้นเจ้าจงเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์โดยเป็นผู้มีความบริสุทธิ์ใจในศาสนาต่อพระองค์”

(อซซุหม์: 2)

เนื้อหาส่วนใหญ่ได้เน้นให้ทราบถึงหลักอิตเตฮาดคือ การเคารพภักดีต่อพระเจ้าองค์เดียวผู้ทรงสร้างสรรพสิ่งทั้งหลายที่ปรากฏในจักรวาลล้วนเป็นข้อพิสูจน์อย่างชัดเจนแห่งเดชานุภาพและความเป็นเอกภาพของพระองค์ ทั้งนี้เพื่อให้มนุษย์ได้ใคร่ครวญและพิจารณาถึงความสามารถและความปรีชาญาณของพระองค์ผู้เป็นพระเจ้าแห่งสากลโลก พระองค์คือพระเจ้าองค์เดียวที่ควรแก่การเคารพสักการะบูชาโดยเนื้อหาหลายอายะฮ์ที่พระองค์ทรงกล่าวถึงการเรียกร้องสู่การอิบาดะฮ์ต่อพระองค์ด้วยความบริสุทธิ์ใจและให้หลีกเลี่ยงจากการนำสิ่งใดมาเป็นภาคีกับพระองค์เพราะเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การทำงานของเขทั้งหมดได้รับการตอบรับหรือขาดทุน

อัลลอฮฺﷻตรัสว่า

﴿وَلَقَدْ أَوْحَىٰ إِلَيْكَ وَإِلَىٰ الَّذِينَ مِن قَبْلِكَ لَئِن أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ
وَلَتَكُونَ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾

(الزمر: 65)

ความว่า: “และโดยแน่นอน ได้มีวะฮีย์มายังเจ้า (มุฮัมมัด) และมายังบรรดานะบีก่อนหน้าเจ้า หากเจ้าตั้งภาคี (กับอัลลอฮฺ) แน่แน่นอนการทำงานของเจ้าก็จะไร้ผล และแน่นอนเจ้าจะอยู่ในหมู่ผู้ขาดทุน”

(อัลซุหมร: 65)

มุสลิมเขาจะต้องยอมรับในเดชานุภาพของอัลลอฮฺﷻอำนาจของพระเจ้าไม่มีผู้ใดที่สามารถเทียบเท่าหรือเสมอเหมือนพระองค์ได้เลย ความสามารถของมนุษย์ก็ไม่สามารถเทียบเท่าได้แม้แต่น้อย

สุเราะฮ์ได้กล่าวถึงพฤติกรรมและภาพลักษณ์แห่งการขาดทุนและการลงโทษนานาชนิดแก่ผู้ที่ปฏิเสธศรัทธา และเช่นเดียวกันพระองค์ทรงกล่าวแก่ผู้ที่ศรัทธา ยำเกรง และประกอบคุณงามความดีต่างๆ พระองค์จะทรงตอบแทนการทำงานให้แก่พวกเขาอย่างยุติธรรมทั้งความชั่วและความดีในวันกิยามะฮ์ ไม่ว่าจะเป็นผลบุญหรือการลงโทษ พวกเขาจะได้รับการตอบแทนอย่างครบถ้วน บรรดาผู้ที่ปฏิเสธศรัทธาจะถูกไล่ต้อนไปสู่นรกเป็นกลุ่มๆเป็นที่พำนักอยู่ในนั้นตลอดกาล เป็นที่พำนักชั่วช้ายิ่ง ส่วนบรรดาผู้ที่ยำเกรงจะถูกนำไปสู่สวรรค์เป็นกลุ่มๆ เป็นผู้ที่พำนักอยู่ในนั้นตลอดกาล เป็นที่พำนักอันยอดเยี่ยม บรรดาการสรรเสริญทั้งหมดเป็นของอัลลอฮฺﷻพระเจ้าแห่งสากลโลก ทุกสิ่งทุกอย่างต่างมุ่งสู่พระองค์ด้วยการสรรเสริญสุดดีต่อความโปรดปรานและความยุติธรรมในการตัดสินของพระองค์

หากพิจารณาเนื้อหาของสุเราะฮ์แล้วชี้ให้เห็นว่ามีการเชื่อมโยงถึงหลักอิตเตฮาดกับอายะฮ์และสุเราะฮ์อื่นๆที่ปรากฏในอัลกุรอานที่เกี่ยวข้องกันในด้านบริบทของเนื้อหา และการใช้สำนวนที่มีเจตนาเรียกร้องไปสู่การให้ออกภาพต่ออัลลอฮฺﷻอย่างแท้จริง เช่นสุเราะฮ์ซุหมรกับสุเราะฮ์ฮอฟ

อัลลอฮฺﷻตรัสว่า

﴿قُلِ اللَّهُ أَعْبُدُ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي﴾

(الزمر: 14)

ความว่า: “จงกล่าวเถิด เฉพาะอัลลอฮ์เท่านั้นที่ฉันเคารพภักดีโดยเป็นผู้มีความบริสุทธิ์ใจในศาสนาของฉันต่อพระองค์”

(อ้อซุซุมัร: 14)

และอัลลอฮ์ﷻตรัสอีกเช่นกัน

﴿فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ﴾

(غافر: 14)

ความว่า: “ดังนั้นจงวิงวอนขอต่ออัลลอฮ์ โดยเป็นผู้มีความบริสุทธิ์ใจในศาสนาต่อพระองค์ แม้ว่าพวกปฏิเสธศรัทธาจะเกลียดชังก็ตาม”

(ขอฟิร: 14)

ดังนั้นทั้งสองสุเราะฮ์มีความสัมพันธ์กันเพราะต่างได้เรียกร้องไปสู่การเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์ﷻด้วยความบริสุทธิ์ใจเพียงองค์เดียวโดยไม่นำสิ่งใดมาเป็นภาคีกับพระองค์ ซึ่งให้เห็นความสำคัญของหลักอิตเตฮีดอย่างยิ่ง

5.2.3 การศึกษาวิเคราะห์หลักอิตเตฮีดในสุเราะฮ์อ้อซุซุมัร

การศึกษาวเคราะห์หลักอิตเตฮีด คือการศึกษาถึงหลักอิตเตฮีดอรรูปบียะฮ์เตฮีดอัลอูลูฮียะฮ์ เตฮีดอัลฮัสมาอ์ วัศตีฟัต พบว่า หลักอิตเตฮีดทั้งสามนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งสำหรับมุสลิม เป็นสิ่งที่จะสร้างความเข้าใจ ความเชื่อมั่น และศรัทธาในเรื่องของพระเจ้าให้ถูกต้อง เนื้อหาของสุเราะฮ์นี้ส่วนใหญ่จะเน้นหนักและครอบคลุมถึงหลักอิตเตฮีดอย่างละเอียด เนื้อหาของหลักอิตเตฮีดมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับพระเจ้าและบ่าวของพระองค์ นั้นหมายถึงสิทธิระหว่างมนุษย์ที่พึงมีต่อพระเจ้านั้นเอง มีความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ เมื่อศึกษาถึงหลักอิตเตฮีดอย่างละเอียด และได้นำหลักอิตเตฮีดมาอยู่ในชีวิตของเขาอย่างแท้จริงแล้วก็จะส่งผลให้การดำเนินชีวิตอยู่ของเขาบนหนทางที่ถูกต้อง

หลักอิตเตฮีดในสุเราะฮ์อ้อซุซุมัร คือสุเราะฮ์อ้อซุซุมัรเป็นหนึ่งในโองการจากคำรัสของอัลลอฮ์ﷻที่ทรงประมวลไว้ซึ่งหลักอะกีดะฮ์เตฮีด การอธิบายถึงหลักการศรัทธา และแนวทางแห่งการเชื่อมั่นที่ถูกต้อง หากมีการศึกษาอย่างละเอียดถี่ถ้วนแล้ว ทำให้ยอมรับอย่างหาที่ปฏิเสธไม่ได้ว่าอัลลอฮ์ﷻคือผู้ทรงเป็นพระเจ้าของมนุษย์และสิ่งมีชีวิตทั้งหมด ต้องยอมรับถึงความยิ่งใหญ่ และเดชานุภาพของพระองค์อย่างแท้จริง หนึ่งในเหตุผลดังกล่าวคือ จากการพิจารณาใคร่ครวญถึงสิ่งที่พระองค์ทรงสร้างและบริหารจัดการที่อยู่ในชั้นฟ้าและแผ่นดินก็เพียงพอแล้วที่จะปฏิเสธไม่ได้ว่าโลกและจักรวาลมีผู้ทรงสร้าง มีพระเจ้าที่ทรงดูแลกิจการทั้งหมด เป็นหลักฐานที่พิสูจน์บ่งชี้ถึงพระเจ้าแห่งสากลโลก (อ้อซุซุมัร: 62, 5, 44, 46, 38, 6, 21, 52, 42, 63, 68)

เช่นอัลลอฮ์ﷻตรัสว่า

﴿اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ﴾

(الزمر: 62)

ความว่า: “อัลลอฮ์ คือผู้ทรงสร้างทุกสิ่ง และพระองค์เป็นผู้ทรงดูแล และคุ้มครองทุกสิ่ง”

(อ้อซซุมร์: 62)

สอดคล้องกับสุเราะฮ์อัลฟุรกอน อายะฮ์ที่ 2 อัลลอฮ์ﷻตรัสว่า
 ﴿الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ
 فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَرَهُ تَقْدِيرًا﴾

(الفرقان: 2)

ความว่า: “สำหรับพระองค์ เป็นผู้ครอบครองบรรดาชั้นฟ้าและแผ่นดิน และพระองค์จะไม่ตั้งผู้ใดเป็นพระบุตร และสำหรับพระองค์นั้น ไม่มีหุ้นส่วนร่วมกับพระองค์ในการครองอำนาจ และพระองค์ทรงให้บังเกิดทุกสิ่ง แล้วทรงกำหนดมันให้เป็นไปตามกฎสภาวะ”

(อัลฟุรกอน: 2)

และสอดคล้องกับงานวิจัยของท่าน อิสมาแอ สะอิด (2547) วิจัยเรื่อง “แนวคิดของชัยยิดกฏบเกี่ยวกับเอกภาพ ของอัลลอฮ์ในหนังสือ ตัฟซีร์ ฟี ซิลาล อัลกุรอาน” และนุมาน สะอะ (2550) วิจัยเรื่อง “แนวทางของเชคมุหัมมัด เป็น อับดุลวะฮฮาบในการอธิบายหลักเตาฮีด”

ดังนั้นมุสลิมทุกคนจำเป็นที่จะต้องเชื่อมั่นศรัทธาในการสร้าง การอภิบาล การบริหารและอื่นๆของพระองค์อัลลอฮ์ﷻเป็นการแสดงถึงการศรัทธาในเตาฮีดอรรูปุบียะฮ์

เมื่อเขายอมรับและเชื่อมั่นว่ามีพระเจ้า ฉะนั้นการเคารพภักดีตลอดจนอิบาดะฮ์ต่างๆของเขาต้องมีเจตนามุ่งสู่พระเจ้า ทำไปเพื่อหวังในการตอบแทนจากพระองค์ ต้องให้ความบริสุทธิ์ใจต่อพระองค์เพียงองค์เดียวอย่างแท้จริง เพราะพระองค์คือผู้ที่คู่ควรแก่การได้รับการภักดีเท่านั้น เพราะจากการศึกษาพบว่าหลายอายะฮ์ที่เรียกร้องไปสู่การอิบาดะฮ์ การให้ความบริสุทธิ์ใจต่อพระองค์ต่อศาสนาของพระองค์ และทรงเตือนให้ห่างไกลจากการตั้งภาคีหรือการพึ่งพาขอความช่วยเหลือต่อสิ่งอื่นนอกจากพระเจ้า เพราะว่าหากเขายอมรับแล้วว่ามีพระเจ้าแต่ให้การอิบาดะฮ์ต่อสิ่งอื่น แน่نونเขาก็ไม่ใช่ผู้ที่ศรัทธาต่อพระเจ้าเช่นเดียวกับสภาพของมุชริกในสุเราะฮ์พวกเขาได้ยึดถือต่อบรรดาเจวีร์ูปปั้นเพื่อเป็นสื่อในการใกล้ชิดกับอัลลอฮ์ﷻและขอความช่วยเหลือต่อมันซึ่งเขาคือผู้ที่อยู่ร่วมกับผู้ปฏิเสธในวันกิยามะฮ์ เช่นเดียวกันแตกต่างกับสภาพของผู้ที่ศรัทธาพวกเขาคือผู้ที่ยำเกรงต่ออัลลอฮ์ﷻ สดบฟังและปฏิบัติตามคำสั่งใช้และคำสั่งห้ามของพระองค์ พวกเขาเคารพภักดีต่อพระองค์แม้ในยามคำคืนที่ลุกขึ้นเข้าเฝ้าอัลลอฮ์ﷻเพื่อหวังในความเมตตาของพระองค์และอภัยโทษจากพระองค์ (อ้อซซุมร์: 2, 3, 11, 14-15, 38, 8, 36, 64-66, 17, 18)

เช่น อัลลอฮฺﷻตรัสว่า

﴿وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾

(الزمر: 65)

ความว่า: “และโดยแน่นอน ได้มีวะฮีย์มายังเจ้า (มุฮัมมัด) และมายังบรรดานะบีก่อนหน้าเจ้าหากเจ้าตั้งภาคี (กับอัลลอฮฺ) แน่แน่นอนการทำงานของเจ้าก็จะไร้ผล และแน่นอนเจ้าจะอยู่ในหมู่ผู้ขาดทุน”

(อัลซุหมัร: 65)

และอัลลอฮฺﷻตรัสอีกว่า

﴿بَلِ اللَّهِ فَاعْبُدْ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ﴾

(الزمر: 66)

ความว่า: “แต่ว่าจงเคารพภักดีต่ออัลลอฮฺ และจงอยู่ในหมู่ผู้กตัญญู”

(อัลซุหมัร: 66)

การตั้งภาคีต่ออัลลอฮฺﷻนั้นเป็นสิ่งที่ทำให้เขาได้รับกับความขาดทุนอย่างใหญ่หลวง ดังนั้นเขาควรให้การภักดีต่ออัลลอฮฺﷻเพียงองค์เดียว แล้วเขาจะได้อยู่ร่วมกับบรรดาผู้ที่ชอบคุณ และยำเกรง สอดคล้องกับงานวิจัยของท่านนุมาน สะอะ (2550) วิจัยเรื่อง “แนวทางของเซคมุหัมมัด เป็น อับดุลวะฮฮาบในการอธิบายหลักเตาฮีด” และท่านมุฮัมมัดรุษานี บากา (2544) วิจัยเรื่อง “การศึกษาวิเคราะห์ความเป็นหนึ่งเดียวของอัลลอฮฺﷻในสุเราะฮ์อัลอิคลาศ ”

แท้จริงแล้วอัลลอฮฺﷻคือผู้ที่ทรงมีความสูงส่ง พระองค์ทรงยิ่งใหญ่เหนือสิ่งถูกสร้างทั้งหมดพระองค์ทรงเป็นเอกะเป็นที่พึ่งสำหรับทุกสิ่งทุกอย่างของมนุษย์ พระองค์ทรงให้และยับยั้ง ทรงเมตตาและอภัยโทษเสมอแก่ปวงบ่าวของพระองค์เพราะหลายอายะฮ์ที่ปรากฏในสุเราะฮ์ได้กล่าวถึงพระนามอันสวยงาม (อัลซุหมัร: 1, 4-5, 7, 53, 62) และคุณลักษณะอันสูงส่งของพระองค์ (อัลซุหมัร: 9, 38, 52-53, 70, 3, 46, 67)

เช่น พระองค์คือ (ผู้ทรงอำนาจ ผู้ทรงปรีชาญาณ) อัลลอฮฺﷻตรัสว่า

﴿تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ﴾

(الزمر: 1)

ความว่า : “คัมภีร์นี้เป็นการประทานลงมาจากอัลลอฮฺ ผู้ทรงอำนาจ ผู้ทรงปรีชาญาณ”

(อัลซุหมัร: 1)

และทรงมีคุณลักษณะแห่งความเมตตาของ อัลลอฮ์ ﷻ ตรีที่ว่า

﴿قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ﴾

(الزمر: بعض من آية 53)

ความว่า: “จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ปวงบ่าวของข้าเอ๋ย บรรดาผู้ละเมิดต่อตัวของพวกเขาเอง พวกท่านอย่าได้หมดหวังต่อพระเมตตาของอัลลอฮ์”

(อัลซุมร: ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่ 53)

ซึ่งพระนามและคุณลักษณะต่างๆของพระองค์ เป็นสิ่งที่เหมาะสมและคู่ควรกับความหมายแห่งพระนามและคุณลักษณะของพระองค์ยิ่ง ไม่มีผู้ใดที่จะเสมอเหมือนพระองค์และยิ่งใหญ่ไปกว่าพระองค์อีกแล้ว ดังที่อัลลอฮ์ ﷻ ตรีที่ว่า

﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾

(الشورى: 11)

ความว่า: “ไม่มีสิ่งใดเสมอเหมือนพระองค์ และพระองค์เป็นผู้ทรงได้ยิน ผู้ทรงเห็น”

(อัลซุร: 11)

ดังนั้นมุสลิมต้องเป็นผู้ที่ศรัทธาและเชื่อมั่นต่อพระองค์ ให้เอกภาพต่อพระองค์ในทุกด้านของการดำเนินชีวิตอยู่ของเขาผูกไว้กับพระองค์เท่านั้น เพราะการนำชีวิตไปผูกไว้กับสิ่งอื่นไม่สามารถช่วยประโยชน์ใดๆให้แก่เขาได้เลย เขาจะต้องปลุกฝังซึ่งหลักศรัทธาเกี่ยวกับพระเจ้าให้มากๆ ต้องอยู่บนหลักอะกิดะฮ์เตาฮีดที่เจริณูรอยตามแนวทางของท่านเราะฮูสูล ﷺ บรรดาเศาะฮาบะฮ์ตลอดจนแนวทางของอะฮฺลุล อัสสุนนะฮ์ วัลญะมาอะฮ์ การยึดหลักคำสอนจากอัลกุรอานและอัสสุนนะฮ์ของท่านเราะฮูสูล ﷻ ไว้ให้แน่น แล้วเขาจะเป็นผู้ที่ได้รับความสำเร็จทั้งในดุนยาและอาคิเราะฮ์ อินชาอัลลอฮ์ อามีน

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง “การศึกษาวิเคราะห์หลักอิตเตาฮีดในสุเราะฮ์อัลซุมร” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะและเห็นสมควรทำการวิจัยในประเด็นหัวข้อต่อไปนี้

1. ควรมีการศึกษาวิเคราะห์แนวทางของอะฮฺลุล อัสสุนนะฮ์กับแนวทางของกลุ่มต่างๆเกี่ยวกับการอธิบายและความเข้าใจถึงหลักอิตเตาฮีด
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบหลักการศรัทธาเกี่ยวกับพระนามและคุณลักษณะของอัลลอฮ์ ﷻ ตามแนวทางของอะฮฺลุล อัสสุนนะฮ์กับแนวทางของบิดอะฮ์
3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับอิวาตะฮ์ต่างๆและเรื่องของซิริกที่มีความสัมพันธ์กับการศรัทธาในหลักการเตาฮีด